

NBP

Narodowy Bank Polski

Departament Statystyki / Iza Chmielewska, Grzegorz Dobroczek

Nowa fala emigracji po wstąpieniu do Unii Europejskiej

Kazimierz Dolny / 26-27.09.2016

Plan prezentacji

- Napływ środków z tytułu pracy Polaków za granicą
- Badania NBP
- Proces osiedlania się polskich migrantów za granicą
- Wpływ osiedlania na transferowanie środków do kraju
- Determinanty powrotów do Polski

Napływ środków z tytułu pracy Polaków za granicą

Od momentu wstąpienia Polski do UE do kraju z w formie transferów trafiło ponad 200 mld PLN

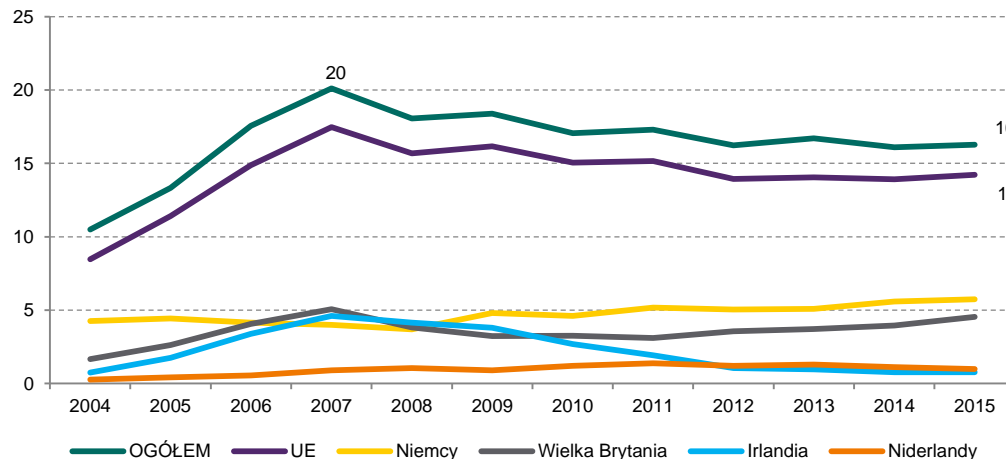
Przekazane środki stanowią rocznie ponad 1% PKB

W bilansie płatniczym:

- dane obejmują zarówno środki przywiezione do kraju przez emigrantów krótko- jak i długookresowych
- oszacowana kwota transferów obejmuje środki przekazywane wszystkimi kanałami

W ujęciu geograficznym:

- 85% stanowią transfery z krajów UE
- najczęściej środków trafiła do Polski z Niemiec i Wielkiej Brytanii
- w pierwszych latach silnie wzrosły transfery z Wielkiej Brytanii i Irlandii ale znaczenie Irlandii zmalało
- rośnie znaczenie środków z Niderlandów

Badanie sondażowe prowadzone przez Narodowy Bank Polski wśród Polaków pracujących za granicą

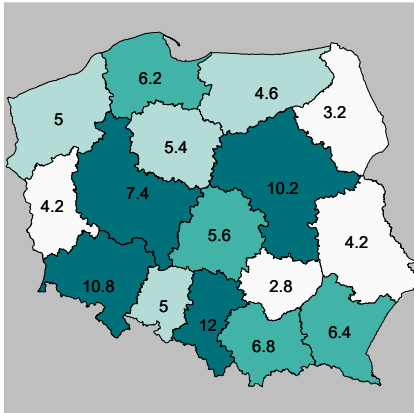
- Prowadzone jesienią od 2007 r. - do 2011 raz do roku, od 2012 co 2 lata
- Dostarcza informacji o sytuacji społeczno-ekonomicznej migrantów oraz o wielkości transferowanych środków
- Pierwsze badanie przeprowadzono w Wielkiej Brytanii i Irlandii na próbie po 1500 osób w każdym kraju
- od 2011 r. prowadzone w 4 krajach: Wielkiej Brytanii (1500 osób), Irlandii (1000), Niemczech (1500) i Holandii (700)
- Metoda CAPI z wykorzystaniem komputerów przenośnych
- Warstwowo-celowy charakter próby
- Aktualnie trwa kolejna tura badania.

Najważniejsze cechy polskich migrantów

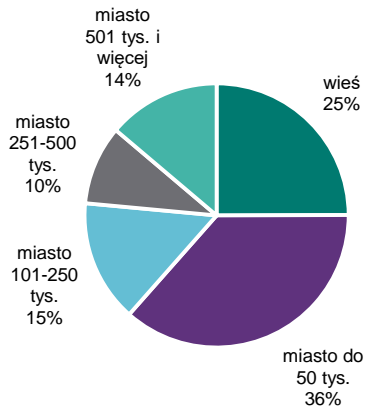
– wyniki badania sondażowego wśród polskich emigrantów

- migracja dotyczy całej Polski, ale wyróżniają się województwa: mazowieckie, śląskie i dolnośląskie.
- ponad 60% osób wyjechało z małych miast i wsi.

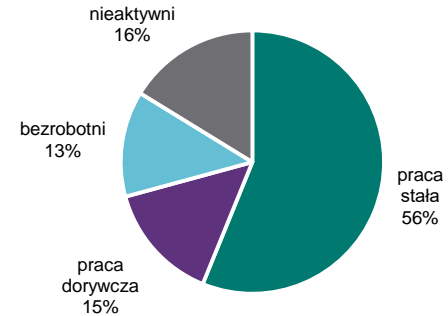
pyt. W jakim województwie Pan(i) mieszkał (a) w Polsce?

pyt. Jaka jest wielkość miejscowości, z której Pan(i) pochodzi

pyt. Jaka była Pana(i) sytuacja na rynku pracy w Polsce

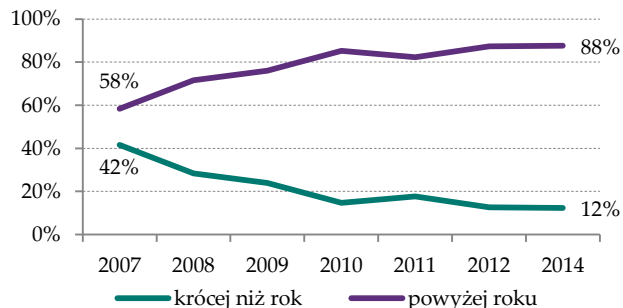
- zdecydowana większość migrantów przed wyjazdem miała w Polsce pracę – stałą lub tymczasową
- tylko 13% było bezrobotnymi a 16% było nieaktywna zawodowo na rynku pracy
- wyjechali głównie ludzie młodzi i dobrze wykształceni (34% wykształcenie wyższe)

Proces osiedlania się polskich migrantów za granicą

– wyniki badania sondażowego wśród polskich emigrantów

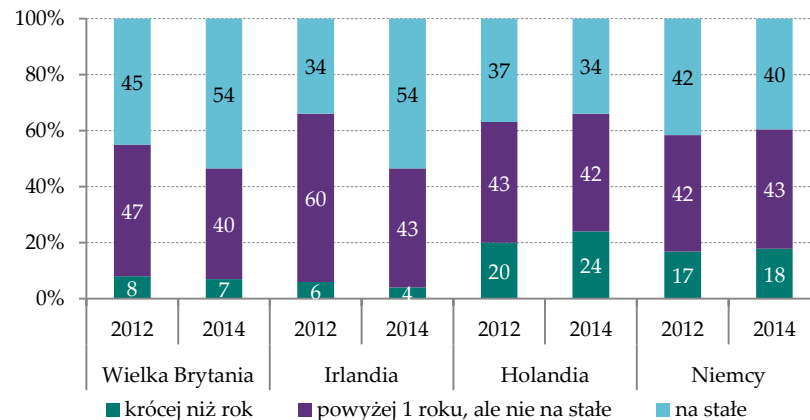
Obecna fala emigracji ma charakter zdecydowanie długookresowy a nawet osiadły. Na przestrzeni lat rośnie udział emigrantów długookresowych tj. przebywających za granicą powyżej roku. Rośnie też liczba emigrantów nie planujących w ogóle powrotu do kraju.

Statystycznie polski migrant w chwili badania przebywał w Wielkiej Brytanii już prawie 9 lat, w Irlandii nieco ponad 7, w Niderlandach prawie 5, a w Niemczech 11.

pyt. Jak długo przebywa Pan (i) na terenie Wielkiej Brytanii/ Irlandii/ Niderlandach/ Niemczech?

W przypadku Wielkiej Brytanii i Irlandii już ponad połowa emigrantów, chce zostać tam na stałe

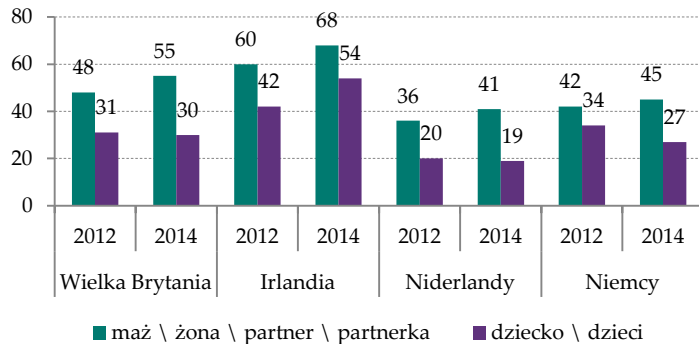

pyt. Jak długo planuje Pan(i) pozostać w Wielkiej Brytanii/ Irlandii/ Niderlandach/ Niemczech?

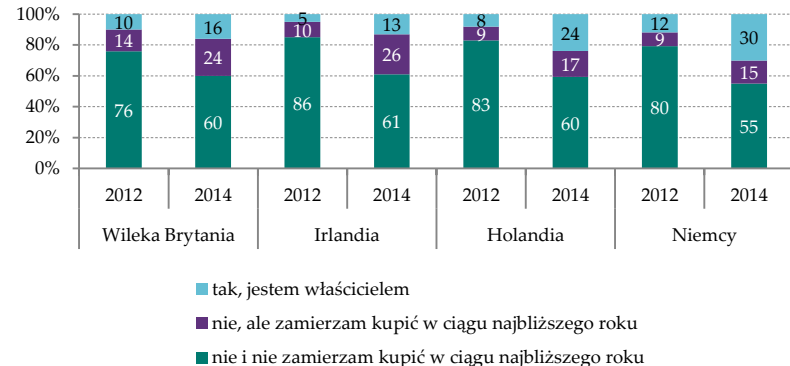
Proces osiedlania się polskich migrantów za granicą

– wyniki badania sondażowego wśród polskich emigrantów

Związki społeczno-ekonomiczne emigrantów z nowym krajem są co raz silniejsze. Rośnie liczba osób mieszkających za granicą z najbliższą rodziną a także liczba osób decydujących się na zakup nieruchomości.

Według wyników najnowszego badania rośnie udział emigrantów będących właścicielami nieruchomości za granicą lub planujących jej zakup.

pyt. Czy jest Pan(i) właścicielem jakichś nieruchomości w Wielkiej Brytanii/ Irlandii/ Niderlandach/ Niemczech?

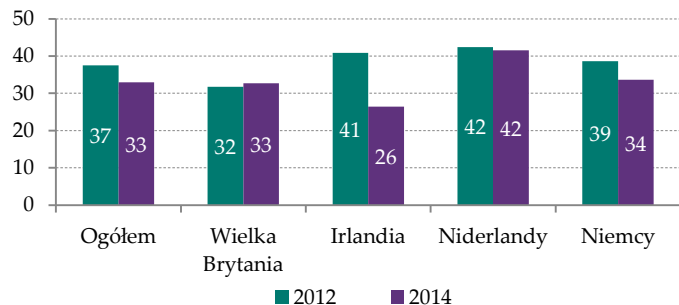
pyt. Czy któryś z członków Pana(i) najbliższej rodziny mieszka teraz w Wielkiej Brytanii/ Irlandii/ Niderlandach/ Niemczech? (%)

Wpływ osiedlania na transferowanie środków do kraju

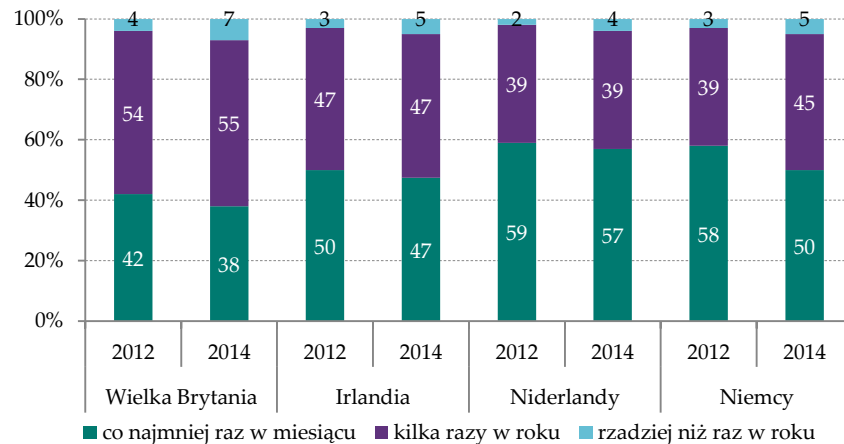
– wyniki badania sondażowego wśród polskich emigrantów

Przesunięcie centrum zainteresowań ekonomicznych z Polski do kraju emigracji, wpływa na spadek odsetka osób transferujących środki do kraju. Spada także ich częstotliwość.

Spadek skłonności do transferowania środków był obserwowany już we wcześniejszych turach badania

pyt. Czy przekazuje Pan\Pani pieniądze do Polski? (%)

pyt. Jak często przekazuje Pan(i) pieniądze do Polski?

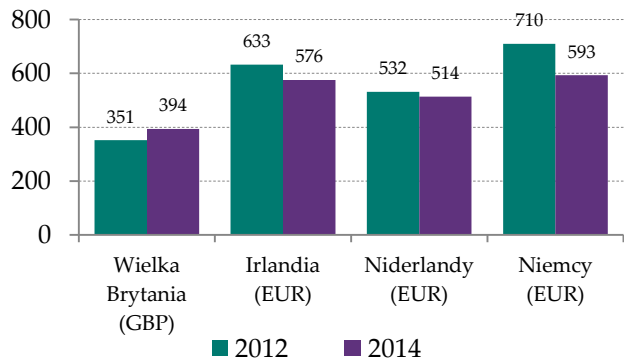
Mimo iż spada odsetek osób deklarujących przekazywanie środków z największą częstotliwością, nadal w odniesieniu do całego badania, jest to najpopularniejsza odpowiedź.

Wpływ osiedlania na transferowanie środków do kraju

– wyniki badania sondażowego wśród polskich emigrantów

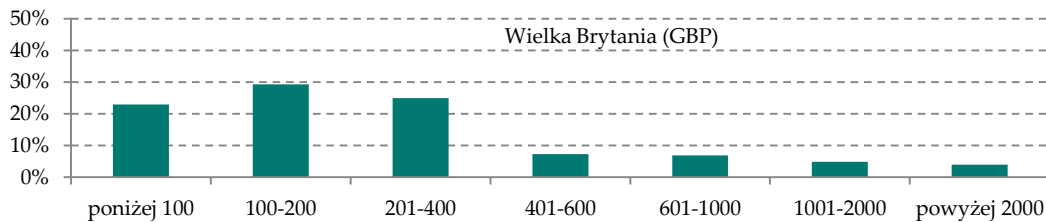
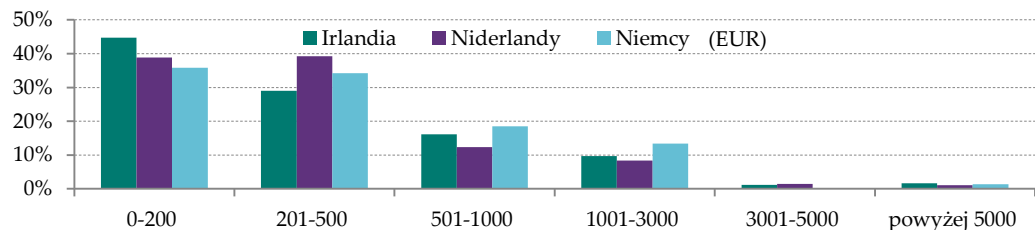
Poza spadkiem częstotliwości przekazywania środków, obserwuje się także spadek średniej wielkości transferowanych kwot.

Średnia wielkość ostatniego dokonanego transferu

Ostatnia tura badania wykazała niewielki wzrost średniej wielkości przekazu jedynie w przypadku Wielkiej Brytanii, we wszystkich pozostałych krajach wartości te odnotowały spadek

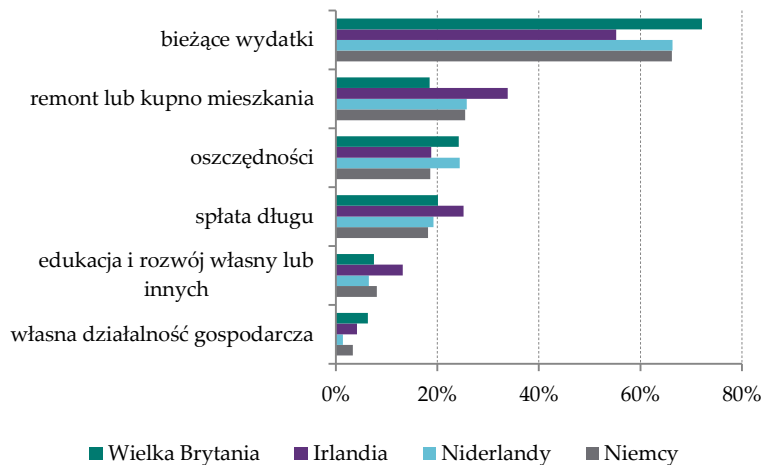
W przekazach dominują transfery niskiej wartości wysyłane z dużą częstotliwością, które stanowią regularne zasilenie budżetu rodziny w Polsce.

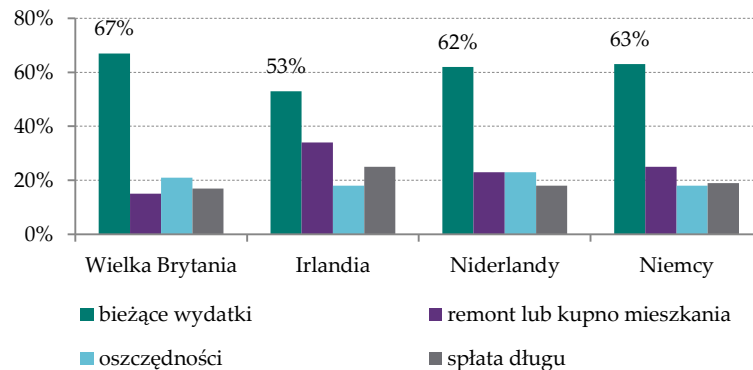
pyt. Ile wyniosła kwota ostatniego dokonanego przekazu pieniędzy do Polski?

Rozdysponowanie środków w kraju

– wyniki badania sondażowego wśród polskich emigrantów

pyt. Na co została przeznaczona większość środków przekazanych do Polski w ciągu ostatnich 12 miesięcy?

pyt. Proszę oszacować jaki procent środków został przeznaczony na wskazane cele?

- zdecydowane większość migrantów przekazuje swoje środki na bieżące wydatki rodziny w kraju
- według ich deklaracji na ten cel wydatkowane jest ponad 60% ich pieniędzy.

Determinanty powrotów do Polski

– wyniki badania sondażowego wśród polskich emigrantów

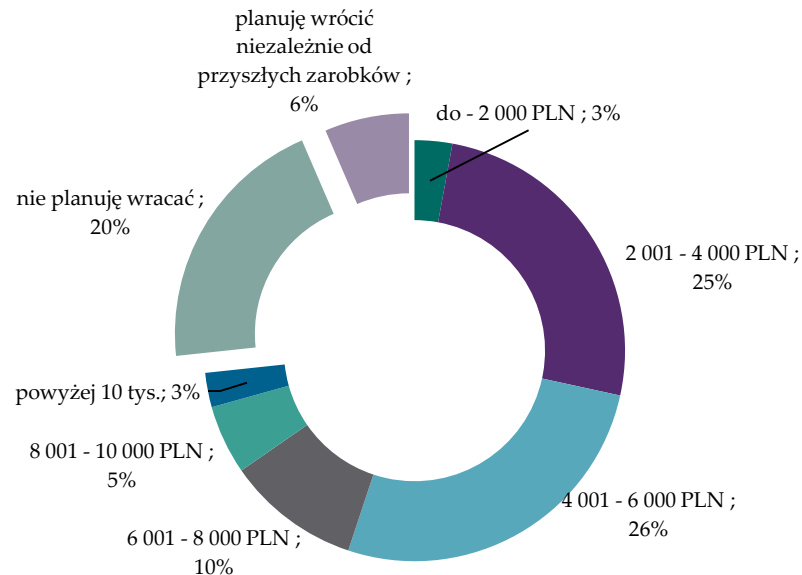
40% migrantów wyjechało z powodu niesatysfakcjonujących zarobków

Migranci rozważyliby powrót gdyby mogli zarabiać w Polsce miesięcznie około 5 tys. zł netto.

Tylko niewielki odsetek rozważa powrót do kraju bez względu na poziom przyszłych zarobków

Inne czynniki, które skłoniłyby Polaków do powrotu to sytuacja rodzinna i brak pracy za granicą

pyt. Przy jakim minimalnym miesięcznym wynagrodzeniu netto w Polsce był(a)by Pan(i) skłonny(a) do powrotu do kraju?

Brexit – prawdopodobieństwo powrotów do Polski

- W 2015 r. z Wielkiej Brytanii napłynęło do Polski 4,5 mld PLN, 95,7% od migrantów przebywających tam ponad rok – według bilansu płatniczego są to migranci długookresowi
- W 2014 r. blisko połowa (48%) migrantów miała staż ponad 5 lat, a 67% przebywa tam ponad 3 lata.
- Zdecydowana większość polskiej migracji może starać się o pozostanie w Wielkiej Brytanii na stałe już teraz lub nabędzie takie uprawnienia w najbliższej przyszłości.
- Tegoroczny kwestionariusz dla Wielkiej Brytanii zmodyfikowano o pytania związane z Brexit'em w tym o plany na przyszłość i relacje migrantów z ludnością lokalną

Transfery z tytułu pracy Polaków za granicą w świetle badań Narodowego Banku Polskiego

- analiza napływu środków do Polski w latach 2004 – 2013 i wyników badań prowadzonych w latach 2007 - 2012

Materiały i Studia (nr. 314)

www.nbp.pl > Publikacje > Publikacje naukowe > Materiały i studia > 2015 > pozycja 314

Dbamy o wartość pieniądza